

V I Lenin: Brev till Clara Zetkin och Paul Levi¹ (16 april 1921)

[Ur Collected Works, *bd 45, s 124-125. Noterna är ur detta band.*]

Kamrater Zetkin och Levi:

Tack så väldigt mycket för era brev, kära vänner. Tyvärr har jag varit så upptagen och utarbetad under de senaste veckorna att jag praktiskt taget inte haft tillfälle att läsa den tyska pressen. Det enda jag har sett är det Öppna brevet,² som jag tycker är en *fullkomligt riktig* taktik (jag har fördömt vår ”vänsters” motsatta uppfattning, som var mot detta brev). Jag har inte läst någonting alls om den senaste strejkrörelsen och aktionen i Tyskland.³ Jag tror absolut att exekutivkommitténs representant försvarade den idiotiska taktiken som var alltför långt till vänster – att genast gå till handling ”för att hjälpa ryssarna”: denne representant är mycket ofta alltför långt till vänster.⁴ Jag tror att ni i sådana fall inte ska ge er utan protester och genast ta upp frågan vid ett möte med exekutivbyrån.

Jag anser att er taktik mot Serrati är felaktig. Varje försvar eller halvt försvar av Serrati var ett misstag. Men att lämna centralkommittén?? Det var hursomhelst det värsta misstaget! Om vi finner oss i vanan att medlemmar i centralkommittén avgår när de hamnar i minoritet, så kommer kommunistpartiet aldrig att utvecklas normalt eller bli starkt.⁵ Istället för att avgå hade det varit bättre att diskutera denna kontroversiella fråga flera gånger *tillsammans* med exekutivkommittén. Nu vill kamrat Levi skriva en pamflett, det vill säga förvärpa motsättningen! Vad är det för mening med det? Jag är övertygad om att det är ett stort misstag!⁶

1 På förlagan gjorde Lenin följande anmärkningar: ”Detta är mitt svar till Levi och Zetkin, 16/4 1921”, ”Spara i arkiven. Gör ytterligare 2 eller 3 kopior”, ”Återlämnas”, ”emottaget 17/V – 1921”.

2 Det ”Öppna brevet” (”Offener Brief”) från Tysklands Förenade Kommunistiska Partis (VKPD) centralkommitté till det tyska socialistpartiet, Tysklands Oberoende Socialdemokratiska Parti (USPD), Tysklands Kommunistiska Arbetarparti (KPD) och till fackliga organisationer publicerades i *Die Rote Fahne* nr 11, 8 januari 1921. Brevet uppmanade alla arbetar-, fackliga och socialistiska organisationer i Tyskland till gemensamma ansträngningar i kampen mot den ökande reaktionen och den kapitalistiska offensiven mot det arbetande folkets livsviktiga rättigheter.

3 Syftar på det tyska proletariats väpnade aktion i mars 1921.

Utifrån den så kallade ”offensivteorin”, vars förespråkare ansåg att en offensiv taktik var det enda rätta i varje situation oberoende av de konkreta politiska förhållandena, drev vänstermajoriteten i det VKPD:s centralkommitté ut arbetarna i ett för tidigt uppror. Den tyska borgarklassen utnyttjade detta och provocerade fram en väpnad aktion i ett ogynnsamt ögonblick. Ett uppror bröt ut på flera ställen i centrala Tyskland i mars 1921. Trots arbetarnas heroiska aktion slogs upproret ner, eftersom majoriteten av arbetarklassen inte hade förberetts för aktionen och inte deltog i kampen.

4 Syftar på Béla Kun, som var medlem i Kominterns exekutivkommittés presidium.

5 Paul Levi deltog vid det italienska socialistpartiets sjuttonde kongress som företrädare för VKPD. Kongressen hölls i Livorno mellan 15 och 21 januari 1921, och innebar en splittring av partiet. När Levi återvände till Tyskland försvarade han de italienska centristerna som leddes av Giacinto Serrati. 24 februari 1921 antog VKPD:s centralkommitté en resolution mot Serrati och hans anhängare och välkomnade upprättandet av Italiens kommunistiska parti. Efter det lämnade fem medlemmar centralkommittén (Otto Braun(?), Ernst Däumig, A Hoffmann, Paul Levi och Clara Zetkin) och sa att de inte var överens med den.

6 29 mars 1921 skrev Paul Levi ett brev till Lenin, på vilket detta dokument är ett svar. Levi fördömde marsaktionen och förkunnade att han lämnade partiledningen och skulle skriva en pamflett för att framföra sina uppfattningar. I början av april 1921 gav Levi ut en pamflett med titeln *Unser Weg. Wider den Putschismus* (”Vår väg. Mot kupppolitiken”), där han kallar hundratusentals tyska proletärens kamp för en ”bakunistisk kupp”. Levi uppmanade arbetarna att fördöma kommunisterna och hävdade att de var ansvariga för nederlaget för upproret. 15 april 1921 uteslöt VKPD:s centralkommitté Levi ur partiet på grund av ett allvarligt brott mot partidisciplinen och den skada som hans pamflett hade orsakat partiet, och krävde att han skulle lämna sin parlamentsplats. 29 april skrev Kominterns exekutivkommitté under på centralkommitténs beslut att utesluta Levi. Frågan om de taktiska meningsskiljaktigheter som uppstod i samband med marsaktionen hänsköts till Kominterns tredje kongress, som

Varför inte vänta? Kongressen öppnar här den 1 juni.⁷ Varför inte ha en privat diskussion här *innan* kongressen? Utan offentlig polemik, utan utträden, utan pamfletter om meningsskiljaktigheter. Vi har så ont om beprövade och härdade krafter att jag blir verkligt ilsken när jag hör kamrater som förkunnar att de avgår, etc. Vi behöver till varje pris göra allt som är möjligt och en del som är omöjligt för att undvika utträden och förvärrade motsättningar.

Vårt läge i februari och mars var allvarligt. Vårt land är ett bondeland med en bondeekonomi – det stora flertalet av befolkningen. De vacklar, de störtas i fördärvet och blir missnöjda. Men vi ska inte vara alltför pessimistiska. Vi har gjort ett antal lämpliga eftergifter. Och jag är säker på att vi kommer att vinna.

Bästa hälsningar och önskningar.

Er,

Lenin

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)

---

godkände uteslutningen av Levi. Så småningom gick Levi helt över till socialdemokratiska ståndpunkter och bekämpade den kommunistiska internationalen.

7 Syftar på Kommunistiska internationalens tredje kongress, som inleddes i Moskva den 22 juni 1921.